

LECTIO MAGISTRALIS

Gerhard Ludwig Kardinal Müller

UVOD

Eminencijo,
Rektore,
Ekscelencije,
poštovani profesori i docenti,
napose moji dragi studenti
Hrvatskoga katoličkog sveučilišta!

Na desetu obljetnicu osnutka vašega Sveučilišta, odlučili ste mi iskazati veliku čast dodjelom počasnoga doktorata. Vaše Sveučilište s pet studija – poviješću, psihologijom, sociologijom, komunikologijom i sestrinstvom – ovom je čašću nagradilo jednog teologa.

Ovom dodjelom svjedočite svoj katolički identitet, kršćansku sliku čovjeka i obrazovni ideal kako ste Vi, Eminencijo, utvrdili u dokumentu o osnutku od 3. lipnja 2006. s jasnim nazivom „*Luce vera illuminata*“, nadograđujući se na temeljne odrednice Apostolske konstitucije pape Ivana Pavla II. *Ex Corde Ecclesiae*.

Katoličko je sveučilište mjesto istraživanja i nastave, na kojem su profesori i studenti okupljeni i povezani u istom stremljenju za znanošću. U Apostolskoj konstituciji sveti Ivan Pavao II. upućuje i na to da katoličko sveučilište ima posebno poslanje otvarati razmjenu među neiscrpnim bogatstvom Evandjelja Kristova i vrlo raznolikim ljudskim područjima znanja te na toj osnovi omogućiti Crkvi plodonosan dijalog sa svim ljudima svake kulture.

U ovoj današnjoj svečanoj prigodi želim progovoriti o pitanju načela: Zašto, s obzirom na raznolikost univerzitetskih područja istraživanja, zapravo ne govorimo o „*multiverzitetu*“, nego o „*univerzitetu*“?

Tu pomaže kratak pogled u povijest. Institucija univerziteta ili sveučilišta, kakvu danas poznajemo, rođena je u kršćanskome srednjem vijeku, u materijalno, zapravo, siromašnom okruženju. Velikom hrabrošću i univerzalnim duhom – dakle „katoličkim“ duhom u izvornom smislu te riječi – *taj* je srednjovjekovni čovjek, koji je danas tako često napadan kao vječno nazadan, ali je većinom bio obilježen dubokim uvjerenjem o *ratio divinae sapientiae*, oblikovao svoju potragu za istinom (potragu za *jednom* istinom) na različitim fakultetima. Otpočetak, sveučilište je povezivalo različita područja znanja i studije kao „*universitas scientiarum*“ s predodžbom da je njihova zajednička osnova – onkraj njihovih praktičnih, tehničkih i ekonomskih ciljeva – jedna jedina istina, koja poziva sve ljude.

Samo je po sebi jasno da je svaka znanost već tada, dakle u vrijeme nastanka prvih sveučilišta, kao i danas, imala svoje vlastite ciljeve i metode, sa specifičnom svrhom da svojim vlastitim, osobitim doprinosom obogati i poboljša život ljudi. Naposljetku, sve su te znanosti bile koncipirane za službu *jednoj* velikoj istini o čovjeku.

Ovdje pronalazimo temelje na početku spomenutih odrednica pape Ivana Pavla II., kao i obrazovni ideal Crkve koji trajno vrijedi. Stoga je i teologija na određeni način ključni dio, ona koja katoličkom sveučilištu daje smisao: „Misterij čovjeka postaje doista jasan jedino u misteriju utjelovljene Riječi“, podsjeća nas Drugi vatikanski koncil u svojoj Pastoralnoj konstituciji o Crkvi u suvremenome svijetu *Gaudium et Spes* (usp. GS 22).

Ozbiljnošću znanstvenoga rada sveučilište danas, kao i u početnom razdoblju, pronalazi posljednje načelo jedinstva u čovjeku i njegova susreta s Bogom, s „*Lux vera*“, svjetlom istinskim: „Ne djelovati ‘logosom’ protiv se Božjem biću“, naglasio je Benedikt XVI. u glasovitu govoru održanom 12. rujna 2006. na Sveučilištu u Regensburgu.

Stoga su ova središta znanja, kao što je vaše zagrebačko Hrvatsko katoličko sveučilište, jednako tako te upravo danas toliko važna za vašu domovinu i za društvo općenito, ne samo u smislu obrazovanja budućih specijalista pojedinih struka.

Posebna mi je čast počasni doktorat primiti ovdje u Zagrebu, kao nasljednik u službi poštovana kardinala Franje ŠEPERA, koji je od 1968. do 1981., u vrlo burnom vremenu velikih filozofskih i teoloških promjena, bio prvi pravi prefekt Kongregacije za nauk vjere. Dotad je uvijek sâm papa vodio ovo središnje tijelo Rimske kurije, a kao prvi kardinal na položaju prefekta, Franjo ŠEPER tu je svoju službu stavio sasvim pod „*lux vera*“: o tome rječito svjedoče značajne izjave Kongregacije nastale u njegovo vrijeme. Neke od njih zaslužuju da ovdje budu izrijekom spomenute: *Mysterium Filii Dei* od 21. veljače 1972. o nekim pitanjima o otajstvu utjelovljenja i Presvetoga Trojstva; *Mysterium Ecclesiae* od 24. lipnja 1973. o nekim pitanjima ekleziologije; *Persona humana* od 29. prosinca 1975. o nekim pitanjima seksualne etike; *Recentiores episcoporum Synodi* od 17. svibnja 1979. o nekim pitanjima eshatologije, kao i *Iura et bona* od 5. svibnja 1980. o danas ponovno vrlo aktualnom pitanju eutanazije.

Sa zahvalnošću kardinalu Josipu BOZANIĆU, nasljedniku kardinala ŠEPERA na mjestu zagrebačkoga nadbiskupa i Velikom kancelaru ovoga sveučilišta, ostaje mi želja za Vas, Rektore, kao i za sve profesore, nastavnike i studente ovoga sveučilišta, da u svojim znanstvenim *težnjama* u različitim granama struke uvijek imate na umu taj *ujedinjujuć* izvor i *jedan* cilj našega čovječtva, kako bi tako u plodonosnom dijalogu sa svim ljudima svake kulture i jezika „*lux vera*“ – to svjetlo istinsko nanovo zapalili za ljude naših dana.

Želeći Hrvatskom katoličkom sveučilištu obilne blagoslove od Boga, hvala lijepa svima vama.

*